

Horse Innovation Arena

av

Gunnar Petersson och Zoltán G-Wagner

FLYINGE UTVECKLING

November 2007

Foto Sara Holmgren

Förord

Uppdraget är att ge ett allsidigt underlag inför beslut att etablera företagsbyar i Sverige främst för företagare inom hästnäringen. Vi kallar i denna utredning en sådan företagsby Horse Innovation Arena (HIA).

Vi vill undersöka om det finns tillräckliga förutsättningar för att etablera sådana byar i Sverige och söka bedöma vilka faktorer som i så fall är de mest väsentliga för framgång.

Företagsbyar anses allmänt vara en arena som befrämjar och stimulerar till ett livskraftigt och innovativt företagande och denna studie har då särskilt företagande inom hästnäringen i fokus.

I syfte att presentera väl genomtänkta förslag har ett representativt urval av personer valts ut och intervjuats som företräder både hästnäringen och organisationer med erfarenhet av företagsbyar. Det finns en kontaktlista med namn och telefonnummer till dessa längst bak i denna rapport.

Tack till Magnus Nordgren, Jordbruksverket för gott samarbete i detta projekt samt de personer som med stort engagemang på olika sätt medverkat i samtal och intervjuer. Det har varit en förmån att få arbeta med detta projekt och med er alla som bidragit med synpunkter.

Finansiering av detta projekt kommer i sin helhet från Jordbruksverket "Livskraftigt hästföretagande".

Detta projekt har pågått under tiden
25 juni– 29 november 2007

Flyinge Utveckling har svarat för att genomföra denna studie. Arbetet har gjorts av Gunnar Petersson och Zoltán G-Wagner.

Båda författarna har en lång erfarenhet, som företagare inom företagsbyar Ideon Science Park i Lund respektive Medeon i Malmö och därtill verksamheter och utredningar rörande hästnäringen. Se presentation av författarna sista sidan.

FLYINGE UTVECKLING

Flyinge Utveckling

Box 5

240 32 Flynge

www.flyinge.nu

email utveckla@flyinge.nu

telefon 046-522 20

Den tryckta rapporten tillhandahålles via Flyinge Utveckling och kan beställas via epost. Rapporten kommer att kunna distribueras så länge den begränsade upplagan finns i lager.

En pdf-version av rapporten kommer att hållas tillgänglig för nedladdning på webbsiten <http://www.flyinge.nu/luc>

Flyinge Utveckling är en allmännyttig ideell förening som verkar för bygdens bästa. Föreningen driver också processen att ansöka om att få starta Leaderområde Kävlingeådalen under år 2008 med kommunerna Eslöv, Lomma, Lund, Kävlinge och Staffanstorp. Se vidare sista sidan i denna rapport

Föreningen har även svarat för utredningen *Flyinge – centrum för Skåne som hästregion*, Gunnar Petersson februari 2006. Rapport kan beställas via epost jan.lindelof@skane.se

Horse Innovation Arena ISBN 978-91-977299-0-1

Tryckeri Pitney-Bowes, Eslöv

Flyinge den 19 november 2007

Gunnar Petersson och Zoltán G-Wagner

Foto Jan Gyllensten

Innehållsförteckning

Förord	3
Innehållsförteckning	5
Uppdraget	7
Mål och strategi	9
Sammanfattande förslag	11
Samverkan	12
Stöd till företagande inom HIA	12
Olika typer av företag	12
Forskningsstation och fältstudier	12
Rådgivning och innovationsklimat	13
Fysisk och virtuell mötesplats	13
Visa upp och synliggör	13
Hållbar utveckling	13
Nyckelfaktorer	15
SWOT analys	16
BILAGOR	17
Företagsby vision	19
Europa perspektiv	21
Internationellt perspektiv	25
Nationellt perspektiv	26
Forskningsstation och fältstudier	28
Vara Horse Arena	29
HippoCampus Falkenberg	30
Företagsby på internet	31
Företagsbyar kring naturbruksgymnasierna	32
Företagsby grafiska branschen	33
Hästriket i Tingsryd	34
Forskning inom hästområdet	35
Statliga utredningar	36
Kontaktlista	39
Presentation av Flyinge Utveckling och författarna	41

Uppdraget

I maj 2007 hölls ett möte på Flyinge Utvecklings kontor och en ansökan om projektmedel insändes till Jordbruksverket, som därefter beviljade denna under rubriken ”Stöd till projekt för främjande av livskraftigt hästföretagande” med projektnamn Horse Innovation Arena.

Syftet är att denna studie skall ge nedanstående resultat.

att ge ett allsidigt underlag för kommande projekt och aktiviteter, syftande till att etablera en företagsby med inriktning på hästnäringen.

att ge ett objektivt och väl belysande underlag till fördjupade studier vid enskilda etableringar på skilda platser i landet.

att synliggöra ett nätverk av personer och organisationer som har ett kunnande med bäring på projektets syfte.

att stimulera forskning och utveckling samt företagande inom hästnäringen.

att synliggöra resultatet av denna studie är en viktig del av projektet.

Förstudien behandlar följande områden med aspekten företagsby:

♥ Samverkan mellan högskola/universitet, näringsliv och samhälle.

Forskningsresultat skall kunna föras ut till företag, för att skapa utveckling inom näringen. Företag, som baseras på nya forskningsresultat skall kunna etableras. Forskningsresultat skall komma undervisning/rådgivning inom näringen tillgodo. Samverkan mellan myndigheter/kommuner och aktörer inom näringen utvecklas, liksom samverkan med högskolor/universitet. Därtill belyses samverkan med finansiärer och med hästnäringen i andra länder. Slutligen och kanske allra viktigast är samverkan med andra offentliga organ för lokal utveckling. Hur kan då detta etableras?

♥ Stöd till företagande

Stöd till nyföretagande och redan etablerade företag inom näringen. Hur kan detta utformas inom en företagsby?

♥ Typer av företag/forskning inom HIA

Vilka typer av företag samt forskning och utveckling kan man förvänta sig kommer att finna en etablering inom HIA intressant? Vilka önskemål/krav kommer dessa att ställa på HIA?

♥ Forskningsstation och fältstudier

Horse Innovation Arena erbjuder lokaler och en struktur, som möjliggör stöd för forskning och utveckling inom näringen. Doktorander kan då vid behov vistas här under längre eller kortare perioder för fältstudier. Hur kan en sådan miljö etableras?

♥ Rådgivning och information

Beprövad kunskap och nya forskningsrön kan föras ut till branschen genom rådgivning/kurser och information. Hur kan detta erbjudas och marknadsföras?

♥ Visa upp och synliggör

Genom att synliggöra Horse Innovation Arena, så tydliggörs denna för näringen så viktiga innovationsmiljön och ökar därmed intresset för forskning och utveckling samt företagande inom näringen. Hur kan detta ske?

♥ Fysisk och virtuell mötesplats samverkar

HIA kan vara både en fysisk plats och en virtuell mötesplats, som samverkar. Hur kan detta ske och vad kan erbjudas?

♥ Hållbar utveckling

Etablering av en HIA skall också ta hänsyn till påverkan på klimatutveckling och miljön. Hur kan man övergripande ta hänsyn till detta?

♥ Nyckelfaktorer för en lyckad etablering

Vilka faktorer (SWOT) skall beaktas, för att nå en lyckosam etablering av HIA? Vilka resultat kan en HIA förväntas uppnå?

♥ Kontakter

Utredningen kommer att samla in synpunkter på frågeställningarna från ett antal organisationer. Varje tillfrågad person kommer att anges i särskild förteckning.

FLYINGE UTVECKLING

Enligt den hästpolitiska utredningen omsätter hästsektorn minst 20 miljarder kronor om året. Användningen av häst för olika ändamål (ridskola, hästsport, avel, turism mm) och t ex foderproduktion omsätter således stora belopp. Hästens betydelse för miljön och för landsbygdsutvecklingen är stor, bland annat för att hålla ett öppet landskap och som komplement till lantbruket. Socialt betyder hästen mycket, inte minst för funktionshindrade som använder hästen i rehabiliteringssyfte (Sveriges största handikappidrott). För barn och ungdomar betyder hästen och ridsporten aktivitet, i synnerhet för flickor. Ridsporten är näst efter fotbollen den största ungdomssporten och har på olika sätt stor betydelse för folkhälsan.

Hästhållning, hästnäring och ridsport bedrivs över hela landet. Forskning och utveckling inom hästnäringen är mycket väsentlig för ett hållbart samhälle.

Om det finns förutsättningar för etablering av företagsbyar inom Sverige med inriktning på hästnäringen skulle sådana kunna bidra till en ytterligare utveckling och synliggörande av näringen och dess betydelse.

Utveckling av hästnäringen visar stort intresse inte minst bland många av landets kommuner, som exempelvis Vara, Tingsryd och Heby.

En företagsby präglas av ett relativt stort antal företag från helt nystartade till etablerade som på olika sätt drar nytta av en etablering inom företagsbyn och utvecklas väsentligt bättre än de annars skulle gjort var och en på sitt håll. Inom företagsbyn finns olika former för stöd och uppmuntran, som visar det sig leder till utveckling och tillkomst av nya arbetstillfällen.

Ur jämställdhetssynpunkt är en satsning på hästnäringen strategisk då ridsporten domineras av kvinnor. Inom en företagsby bör det således finnas extra goda förutsättningar för kvinnligt företagande.

Näringen har idag ingen tydlig mötesplats inom landet av mera permanent karaktär. En/flera sådana permanenta mötesplatser skulle om de kan etableras vara till stor nytta för näringen. Det närmaste man kommer idag är Hästsportens hus på Solvalla. De mötesplatser som erbjuds har karaktären av arenor för tävling eller utbildning/träning exempelvis travbanor, riksanläggningarna eller evenemang med utställare typ Falsterbo Horse Show. Andra arenor är hästbyar där flera hästgårdar lokaliseras till en plats. Forskningsbyar, som exempelvis Ideon Science Park i Lund har under ett kvarts sekel stimulerat till nyföretagande och att föra forskning och innovationer från idé till företag. I

vilken mån kan deras erfarenheter överföras till hästnäringen och realiseras i företagsbyar?

Vad vi kan se finns ingen företagsby inom landet där HIA är tydligt genomfört. Dock finns etableringar på några håll som något pekar i en sådan riktning bland annat kring Strömsholm med ett hus och de omgivande hästföretagen samlade under "Hästkraft Strömsholm".

Det kan ju bero på att det av olika skäl inte finns förutsättningar för en sådan eller att man inte med kraft har verkat för att etablera en företagsby åtminstone på en plats i landet. Denna utredning vill söka ge svar på frågorna kring en eventuell etablering av en företagsby med sikte på hästnäringens behov.

Omkring 20% av hippologstudenterna uppger en tid efter utbildningen att de driver eget företag. Vi tror att kvinnligt ledarskap och företagande ytterligare skulle stimuleras av ett tredje år inom hippologutbildningen samt företagsbyar för hästnäringen.

Internationellt har vi funnit ett initiativ i England, som mest liknar det vi föreslagit i denna utredning.

Mål och strategi

Hur formas och synliggörs en arena där forskning och utveckling, företagande, samverkan och kunskapsöverföring samlas på en plats, stärker innovationsprocessen och bidrar till en gynnsam utvecklingen inom hästnäringen?

Målgrupper

Vilka är intresserade att ta del av denna studie? Vi bedömer att det i första hand är Jordbruksdepartementet, Jordbruksverket, Nationella Stiftelsen, hästnäringens organisationer, LRF, kommuner, regioner, Universitet/högskolor, fastighetsbolag samt givetvis företag/organisationer med koppling till hästnäringen och gröna näringar i övrigt.

Övergripande nationella mål

Nedanstående mål är hämtade ur Jordbruksverkets program som finansierat denna studie ”Stöd till projekt för främjande av livskraftigt hästföretagande”.

Jordbruksverket har fått medel av regeringen¹ till satsningar med inriktning inom

Hästföretagande/kompetensutveckling
Kompetensutveckling häst och hästhållning
Kompetensutveckling miljöfrågor kopplat till häst
Vända trender
Turism
Utredningar/kartläggning häst och hästföretagande
Samverkan och förståelse mellan hästnäring och kommuner/myndigheter
Information/kommunikation

¹ Regeringen satsade 15 MSEK varav Jordbruksverket fick 6 MSEK att fördela under 2006 och 2007.

Resultaten av projekten skall vara överförbara till hela landet, så att så många som möjligt kan få nytta av denna utredning.

Landsbygdsprogrammet

År 2007 inleds en ny sjuårperiod med landsbygdsprogrammet, där enskilda stater och EU över hela Europa samverkar för att gynna utveckling av landsbygden tillsammans med lokala aktörer från det offentliga, ideella och privata. Mellan 60-70 Leaderområden, kommer att etableras i Sverige över hela landet under 2007-2008. En studie som denna, tror vi kan stimulera till fortsatta mer konkreta projekt inte minst inom sådana Leaderområde. Det finns också exempel på Leaderprojekt i denna riktning redan under förra sjuårsperioden. (Vara Horse Arena)

Leadermetoden innebär en samverkan mellan EU, offentliga, företagare och ideella organisationer. Beslut om projektstöd fattas lokalt av LAG-gruppen, vars styrelse är sammansatt av företrädare som representerar parterna.

Utveckling av företagsby för landsbygdsutveckling (LUC) underlättas således av att en sådan samverkan redan finns etablerad inom ett geografiskt område. Medel i etableringsfasen kan komma att skjutas till via projektstöd inom landsbygdsprogrammet.

Strategier för att nå målet med denna studie

Samtal och dialog med en lång rad företrädare givetvis inom hästnäringen själv men också utanför främst inom kommuner och organisationer, som driver företagsbyar i Sverige. Vi kommer också att söka finna kontakt med etableringar i andra länder med stor hästnäring främst i Europa och USA samt med internationella organisationer inom näringen.

Författarnas egna erfarenheter av företagande inom företagsbyarna Ideon i Lund respektive Medeon i Malmö. Ideon Science Park är Skandinaviens ledande företagsby som startade för snart 25 år sedan.

Sammanfattande förslag

En företagsby för hästnäringen (Horse Innovation Arena) bygger på att hela näringen och samhällsorganen kring den plats där den placeras kan utveckla ett bra och stödjande samarbete. Vi har dessvärre inte funnit något ankarföretag inom hästnäringen som med kraft kan bära upp en företagsby.

Vi föreslår att företagsbyn HIA inryms i det bredare begreppet Landsbygds Utvecklings Center (LUC), där hästnäringen intar en central och naturlig del men där också andra företag inom gröna näringen och landsbygdsutveckling kan verka sida vid sida.

Vi föreslår detta för att minska risken för företagsbyn, då intresset för hästar eventuellt åter kan komma i en svacka. Vi föreslår också detta för att stärka landsbygdsutvecklingen i stort. Inkubatorverksamhet, så att mindre företag kan växa fram bredvid större är viktigt. Byns placering/kommunikation och namn/varumärke i en hästtät omgivning är avgörande liksom lokalernas utformning, som i hög grad påverkar samarbetsklimatet. Tillgång till forskningsinstitutioner inte alltför långt bort är värdefullt. Byns ledning skall vara väl förankrad och accepterad på platsen samt ha en stabil finansiering. Fastighetsägaren måste ha en stor uthållighet och långsiktighet. Ett LUC med rätt placering och uppbackning har stora möjligheter att dra till sig ett tillräckligt antal mindre och större företag för att bli bärkraftigt och uthålligt. Den företagsby LUC, som med de bästa förutsättningarna är först på plats har en klar fördel. Landsbygdsprogrammet under perioden 2007-2013 kan också komma att gynna etablering av LUC på flera platser i landet.

Samverkan

Företagsbyn Horse Innovation Arena (HIA) behöver söka samverkan med hästnäringens organisationer och med nationella, regionala och kommunala organ. Föreslås också att samverka med andra företagsparker, kluster, ny-företagarcentrum och utvecklingscentra i närområdet. Samverkan med universitet och högskolor och forskning inom näringen är nödvändig för att etablera goda nätverk som kommer företagarna inom arenan tillgodo.

Samverkan med hästnäringen i andra länder och externa finansiärer och fonder inte minst inom EU. För att lyckas med detta till rimliga kostnader är det viktigt att hitta en placering av HIA där detta arbete underlättas genom korta resavstånd eller att man har flera anledningar att resa till platsen. Avståndet till flygplats med utlandstrafik är viktig för internationellt utbyte.

Samverkan handlar också om ledningens förmåga, organisationens kontaktnät och stöd från näringen och lokala/regionala organ. Denna samverkan måste också komma de företag tillgodo som finns inom HIA. Företagsbyn måste erbjuda goda möjligheter till utveckling främst bland företagen och stimulera till en fruktbar samverkan mellan företagen. Vi föreslår också att företagen inom HIA erbjuds möjligheter att vara delägare i den organisation som driver HIA eller av denna organisation är en allmännyttig icke vinstdrivande organisation, som kan ge företagen inflytande. Detta skapar samhörighet och inflytande över den drivande organisationen, som utvecklar de gemensamma värdena inom byn.

Företagen, som kommer att etablera sig inom HIA behöver också vara effektiva i sin kontakt med kunder och rådgivare av olika slag, som i vissa avseenden är lika för alla företagare oavsett bransch. Vi föreslår därför att man om möjligt söker placera HIA så att man kan samverka med andra företagsbyar eller utvecklingscentra i närområdet, där sådan service kanske redan finns tillgänglig.

HIA kan både vara mer trovärdigt och lyckas bättre om det i närområdet redan finns många företag inom hästnäringen, som kan fungera som testbed och demonstrationsanläggning av produkter och tjänster. Samverkan med befintliga lokala aktörer är viktig liksom möjligheten för företag, som lyckas väl, att kunna etablera en egen expanderande verksamhet inom närområdet.

Stöd till företagande inom HIA

Företagsbyn HIA ska stödja innovationer och på olika sätt verka för att nya företag etableras. Vi föreslår att en rådgivande funktion med särskild kompetens inom hästnäringen knyts till HIA samt att allmän rådgivning kring nyföretagande även finns att tillgå inom närområdet. Företag som inte utvecklas i den takt de önskar behöver också särskilt stöd.

Vi vill också föreslå att HIA skall kunna erbjuda vissa lokaler till nystartade företag under ett inledningsskede till reducerad hyra.

Vi vill också föreslå att det inom HIA finns tillgång till en pool av personal, som kan vara behjälplig med tjänster vid behov. Det kan gälla bokföringstjänster, reception, tekniktjänster, IT-tjänster och fastighetstjänster.

Kapital är viktigt för nya företag. Vi föreslår att HIA samverkar med andra företagsbyar och organisationer i närområdet då det gäller kapitalanskaffning. Efterhand kan sådana tjänster även utvecklas inom HIA.

Olika typer av företag

De företag vi tror kommer att finna en etablering inom företagsbyn intressant kan delas in i fyra huvudtyper – renodlade hästföretag, företag inom landsbygdsutveckling, service företag och övriga företag.

Flera av dessa företag tror vi kommer att ha behov av stallbyggnader och andra byggnader som rör hästnäringen. Det kan i vissa fall vara tillräckligt om det finns ett utbud av sådana byggnader i närområdet.

Alla företag kommer att ha behov av konferenslokaler och restaurang samt mindre mötesrum. Detta för att minska behovet av egna lokaler, som alltför sällan används.

Andra krav som kan uppstå är behov av laboratorielokaler och förråd för förvaring.

HIA måste också kunna nås med allmänna kommunikationer och det kan vara viktigt för företagen i företagsbyn att avståndet från exempelvis väl etablerad busshållplats/tågstation/flygplats inte är alltför långt.

Goda möjligheter till boende/hotell och rekreation/kultur i närområdet kan också vara en krav som ställs av företagen och deras anställda.

Forskningsstation och fältstudier

Forskning och forskningsresultat som omsätts i praktiken av företag inom företagsbyn är ett koncept som är väl utprovat. Vi föreslår att forskning med knytning till landsbygdsutveckling och hästforskning i varje fall till viss del knyts till företagsbyn. Det kan ske via EU-projekt/mastersutbildning/doktorander, som bedriver fältstudier på plats under en viss del av sitt projektet/vetenskapliga arbete.

Forskningen kan röra företagen inom företagsbyn och/eller närområdet kring företagsbyn, som förutsätts vara ett intressant lantbruksområde med många företag inom hästnäringen. Forskningen kan även avse andra aspekter exempelvis klimatpåverkan, energi, lantbruk, kultur, natur, livskvaliteten på landsbygden, turism, service, IT, livslångt lärande, regional utveckling, grönt entreprenörskap samt övrigt med bäring på landsbygdsutveckling.

Närhet till universitet/högskola som redan idag bedriver sådan forskning är naturligtvis av stor betydelse för hur detta kan utvecklas.

Rådgivning och innovationsklimat

Hästföretagare inom företagsbyn kommer att ha behov av rådgivning och stöd rörande företagande i allmänhet och hästföretagande i synnerhet. Även så kallad ”fikagemenskap” betyder mycket för att företagen skall kunna korsbefrukta.

Vi föreslår att man inom företagsbyn arrangerar rådgivning och seminarier som både kommer byns företag tillgodo liksom de företag i övrigt utanför företagsbyn som önskar delta. HIA kan på så sätt utgöra ett resurscentrum nationellt men kanske främst regionalt med särskilt fokus på hästnäringen. Om möjligt samverka med andra forskningsbyar.

Visa upp och synliggöra

En framgångsrik företagsby kan byggas ut, hysa flera företag som expanderar och får flera anställda.

Olika finansiärer som bidragit med finansiering, vill synliggöra företagets framgångar. Marknadsföring av byns namn (varumärket) har betydelse liksom de enskilda företagens utveckling och tillväxt. Det är ledningens uppgift att driva detta synliggörande och på olika sätt verka för att företagen och hela företagsbyn uppmärksammas. Vi kan dela upp detta i synliggörande utåt mot samhället och synliggörande inåt mot företagen.

Olika media, delegationer, styrelsen, eventuella aktieägare och studiebesök kommer att vilja besöka företagsbyn och behöver då få information och en heltäckande bild av verksamheten. Det ligger också i ledningens intresse att synliggöra HIA hos företagare, som önskar etablera sin verksamhet inom byn. Deltagande på olika arrangemang inom lantbruksområdet och då särskilt där hästnäringen är väl företrädd förefaller naturligt. Vi tänker också på sammanhang där finansiärer och sponsorer finns med. Deltagande inom samverkansorgan för

företagsbyar nationellt och internationellt kan också bidra till en god utveckling och nya infallsvinklar på hur företagsbyn kan utvecklas.

Ledningen behöver också synliggöra byn inåt för de egna företagen, så att dessa känner delaktighet och gärna ställer upp vid olika sammanhang. Alla företag och dess anställda bör vara goda ambassadörer för verksamheten och de är också HIA viktigaste marknadsförare.

Fysisk och virtuell mötesplats

Företagsbyn behöver förutom en fysisk plats också vara en virtuell mötesplats. Detta föreslås ske via en normal webbplats men helst också så att man kan erbjuda webb-tv sändningar.

Det skall vara lätt att göra virtuella besök på anläggningen.

Företagen inom HIA måste ha tillgång till bredband av mycket god kvalitet, för att kunna kommunicera med sina kunder och exempelvis kunna använda digitala konferenssystem över Internet med behållning.

Hållbar utveckling

Verksamheten inom företagsbyn ska bedrivas så miljövänligt som möjligt och HIA har all anledning att stödja detta och vara ett föredöme.

HIA har särskild anledning att söka dra till sig företag som verkar/forskar inom lantbrukets och hästnäringens miljöfrågor och klimatpåverkan.

HIAs placering med tanke på goda kommunikationer och möjligheter till bostad på cykelavstånd kan också bidra till ett bra miljötänkande.

HIA har möjlighet att helt avstå från att hyra ut till företag som kan medföra risker ur miljösynpunkt eller i övrigt skada förtroendet.

Foto Sara Holmgren

Modern informationsteknologi kan bidra till ett minskat resande och därmed utsläpp av växthusgaser.

Byggnaderna inom företagsbyn ska värmas upp med förnybar energi och byggas så att man får en låg uppvärmningskostnad.

Fastighetsservice ska om möjligt ske via lokalt företag.

Det är av stort värde att HIA har ett långtgående miljö- och klimattänkande inte minst som en viktig företrädare för en hel näring. Goda innovationer inom området kan visas upp. Företag som verkar för att förbättra miljöpåverkan från lantbruk och särskilt hästnäringen är särskilt välkomna att etablera sig inom HIA. Själva företagsbyn kan visa på hållbara lösningar, som både är till gagn för miljön, byn och som exempel för andra.

Företagsbyn skall så långt möjligt i alla avseende vara ett föredöme inom miljötänkande och hållbar utveckling.

Nyckelfaktorer

Vi vill framhålla följande faktorer som bör belysas i en lokal SWOT analys för att skapa en framgångsrik företagsby.

Stöttepelare

Finns något stabilt företag som vill flytta in? Finns fastighetsbolag och markägare som vill gå med? Är kommunen och regionen/länet positiv?

Innovationsmiljön – Företag som önskar flytta in gör det för att utvecklas bättre, genom att företagsmiljön är positiv och för att man får bättre uppbackning, tillgång till kapital och synliggörande via varumärket. Hela företagsbyn skall ha tillräckliga resurser för att kunna ge service, marknadsföra både inåt och utåt samt stötta företagarna. Spontana flödet mellan hästutbildning, övrig utbildning och företagande.

Varumärket - värdet av den plats och det namn som företagsbyn förknippas med. Hur välkänt är detta för dem som intresserar sig för företagsbyn? Hur stark är kopplingen till hästen? Upplevs placeringen, som den bästa tänkbara inom hästnäringen? Uppfattas projektet som trovärdigt? Är platsen rätt i sammanhanget landsbygdsutveckling? Varumärket är mycket viktigt att vårda.

Samverkan - Vilka möjligheter finns till samverkan med andra på en rad områden. Organisationer inom närområdet, som stimulerar/stödjer innovationer/forskning och de kluster som redan finns inom ett rimligt avstånd, kan de pekas ut och helst knytas till HIA och är de tillräckligt starka? Den drivande organisationen måste uppfattas som samhällsnyttig och stå för visionen.

Storleken och bredden - hur många företag av olika slag och närvaro bland ledande organisationer inom näringen kan man förväntas attrahera. Finns redan företag inom hästnäringen på plats idag i det tänkta området?

Platsen - Hur effektiv/attraktiv är platsen som mötesplats. Finns redan ett starkt flöde av besökare, som man kan dra nytta av? Hur stort är detta flöde? Finns kända företag inom hästnäringen som synliggör platsen? Finns en institution för utbildning inom hästnäringen precis intill, som skapar ett kundunderlag? Kommunikationer, möjligheter till boende/hotell, sam användning av lokala resurser exempelvis restaurang, konferenslokaler, bredband, visningsanläggningar, events och liknande. Möjligheterna till kultur och nöjen i närområdet? Finns rimliga möjligheter att förvärva mark för de företag, som efterhand önskar bygga egna kontor i omgivningarna?

Hot

Planarbete som kan försenas och överklagas? Finansieringen? Intresset för näringen svalnar. Konkurrens från andra liknande anläggningar. Utvecklad ekonomi inom näringen. Många vacklar mellan hobby och företagande. Folk går inte på trav längre. Intresset för spel på hästar börjar minska. Statliga regleringar som påverkar näringen. EU-bidrag förändras. Intresset för hästutbildning planar ut och avtar. Relativt hög hyra, eftersom den även innefattar en stödjande organisation.

Organisation

Fastighetsbolag med god uthållighet, som svarar för byggnation och uthyrning av lokaler.

Servicebolag av samhällsnyttig karaktär, som svarar för marknadsföring, inre service, organiserar stöd till företagen och vård av varumärket.

SWOT-analys

Man bör starta en företagsby inom hästnäringen med en så kallad SWOT-analys, som rör den tänkta placeringen. Sortera in svaren på frågorna nedan under begreppen STYRKA, SVAGHET, MÖJLIGHETER och HOT.

Här ges exempel på frågor man kan ställa sig.

Sök värdera platsen ur aspekterna flöde av besökare idag inom hästnäringen. Hur ofta förekommer platsen tillsammans med ordet häst vid sökning på Internet? Hur går det att ta sig till platsen? Finns redan hästföretag på platsen? Finns möjligheter att nyttja restauranger, hotell, samlingslokaler hos andra i närheten? Ingår platsen i ett Leaderområde? Kan LAG kansli vilja flytta till företagsbyn? Är platsen välkänd inom hästkretsar? Finns universitet och högskolor i närområdet? Kan utbildningar inom entreprenörskap knytas till företagsbyn? Går det att finna fastighetsbolag som är villiga att investera? Finns personer med rätt kompetens som brinner för projektet?

Finns andra företagsbyar i närheten? Hur stark är hästnäringen i regionen? Hur ligger platsen i förhållande till internationellt utbyte med Europa/USA? Hur mycket behöver investeras för att komma igång? Hur många företag finns redan som vill flytta in och hur många kvm behöver de? Kan företagsbyn även locka till sig nya kommuninnevånare? Hur många och vad betyder dessa för den kommunala budgeten? Hur stort intresse finns från region/kommun att en etablering av en företagsby skall ske? Hur bra tillgång finns på mark kring den plats där företagsbyn är tänkt att placeras? Finns tillgång till bredband? Hur stark är förankringen i bygden där företagsbyn är tänkt att etableras?

Avsnittet med indikatorer ger också vägledning, då det gäller att bedöma hur väl en plats passar in och hur företagsbyn kan byggas upp.

”Om platsen är rätt, så finns möjlighet att skapa en bra organisation med finansiering, som kan förverkliga projektet. Om arkitekten ritat ett bra hus och den drivande organisationen får rätt förutsättningar och konjunkturerna är vänliga, så kan det bli riktigt bra.”

FLYINGE UTVECKLING

BILAGOR

Företagsby vision

Vi har fått synpunkter från många personer i samtal där vi ställt några frågor som rör om en företagsby inom hästnäringen kunde bli möjlig. Denna utredning har också slagit fast att en sådan företagsby behöver breddas till Landsbygds Utvecklings Center (LUC), för att ha en bredare bas att kunna utvecklas kring och kunna vara bestående under mycket lång tid.

Vilka företag skulle tänkas flytta hit?

Vi har kunnat konstatera att det är svårt att kunna identifiera ett ankarföretag enbart inom hästnäringen. Men om vi breddar detta till landsbygdsutveckling/agrara företag så blir det lättare att finna större företag.

Vi ser också idag ett växande intresse från ungdomar att starta företag. Inledande forskning pekar på att ridskolor formar unga kvinnor att bli entreprenörer, chefer och företagare.

Det är viktigt att erbjuda/inspirera yngre entreprenörer på landsbygden att utveckla nya företag som gynnar landsbygden och som ser landsbygden som en grund för sina affärsidéer. De förslag som ges kommer från de vi talat med men är naturligtvis också beroende av varje tänkt företagsby och dess placering och förutsättningar. Lokalerna måste utformas med stor flexibilitet så att företagsbyn kan utvecklas efter behovet. Erfarenheter från andra företagsbyar kan vara svåra att överföra rakt av men tydligen har behovet av vanliga kontorsrum vuxit ju längre företagsbyn funnits.

Hästnäringen

Inkubator för nya företag eller idéer som kan utvecklas. Möjlighet för nya företag som startas på grund av entreprenörsutbildning och behöver få en lokal marknad att testa förmågan. Etablerade företag med inriktning på näringen. Föreningar inom hästnäringen, veterinärverksamhet och till denna verksamhet närstående företag, grossister/företag med produkter för näringen, filialer till företag som finns på annan ort i Sverige men även utomlands. Därtill visningsrum

och även delade rum som bara behövs ibland som exempelvis forskarrum. Med delade rum menas här att flera företag hyr ett rum men att varje företag disponerar rummet en eller ett par dagar i veckan. Företagsbyn kan också vara en extra resurs för företag i närområdet, som behöver expandera. Försäkringsbolag och serviceföretag som ser näringen som sin kundgrupp. Bygg- och arkitektföretag, utbildningsverksamhet, receptionstjänster, telefonitjänster, juridik, ekonomitjänst, administration, mäklarföretag, webbdesign, och regionala nätverk samt konferensarrangörer inom hästnäringen. Företag som vill utveckla och prova ny säkrare utrustning eller material. Forskning som avknoppas från universitet och högskolor. Företag som är intresserade av hästfolket som kunder och därför vill synas där människor med hästintresse rör sig.

Landsbygdsutveckling/agrara företag

Företag/forskning inom ”grönt entreprenörskap”, som kan inrymma allt från energiutvinning, produktutveckling till ekologisk odling, landsbygdsturism och företag inom kulturområdet på landet. Organisationer, som arbetar med landsbygdsutveckling regionalt och lokalt.

Övrigt

Närliggande universitet/högskolor och forskningsbyar som behöver tillfällig tillgång till lokaler. Företag som erbjuder företagsservice av olika slag bland annat inom kapitalförsörjning. Lokala företag i närområdet som passar in och behöver lokaler bör kunna beredas plats.

Vad talar emot att en företagsby som beskrivs i denna rapport, går att förverkliga på den valda platsen?

Hittar inte mark/fastighet till ”rätt värde” på ”rätt plats”?

Finns inte tillräckligt behov/underlag som kan dokumenteras tidigt i processen.

Uppfyller inte de indikatorer för en lyckad satsning i en företagsby som beskrivs i denna rapport.

Det finns en tydlig fara för överetablering inom hästnäringen. Näringen har många aktörer, som pendlar mellan hobby och näringsverksamhet. Intressenter hoppar av då den fulla kostnaden för att hyra in sig i företagsbyn blir känd.

Vad skulle en framgångsrik företagsby betyda för näringen inom regionen?

En samlingspunkt för näringen dit man kan komma för att träffa personer med intresse för företagande inom näringen. Statushöjande för landsbygden och hästnäringen i synnerhet. Inspirerar till företagande och expanderar näringen utanför de gränser vi har idag. Mer kvinnligt företagande eftersom andelen kvinnor i hästnäringen är stor.

Forskningsinriktade/utvecklande företag inom företagsbyn får lättare att dra till sig riskkapital och regionens stöd. Forskning med inriktning på säkerhet med stöd av försäkringsbolag, som kan leda till nya företag. Öka intresset för landsbygdsutveckling och se landsbygdens möjligheter. Synliggörande av Landsbygdsprogrammet och de möjligheter som finns inom EU, exempelvis Jeremifonden. Stärka kompetensen att finna kapital och projektmedel till näringen. Inspirera företagande inom näringen i hela regionen och öka regionens behov av att stärka även utveckling på landsbygden. Stärka det inhemska företagandet på en internationell marknad.

Vilka indikatorer finns för att lyckas med en sådan by?

I den inledande sammanfattningen har indikatorerna sammanfattas under några viktiga rubriker. Sannolikt kan ingen plats uppfylla samtliga indikatorer. Här ges en mera fylld bild som använder de argument som våra intervjuade har givit oss. Ingen rangordning är gjord och argumenten är inte ordnade i grupper.

Attraktiv byggnad och plats,
helst lokala eldsjälar,
mycket hästtät omgivning,
platsen är ett starkt varumärke,

andra forskningsbyar inom räckhåll,
samnyttja lokaler med annan part inte minst i början,
kvalitet på företagen som kommer med från start men även sedan,
bra flöde av hästfolk,
bra kommunikation (flyg, bil, tåg, buss),
tradition av företagande,
samverkan kan ske med andra liknande byar,
olika kompetenser på samma plats föder nya tankar,
internationella exempel New Market och Lexington, KY, USA som arrangerar WEG 2010 (World Equestrian Games)
drivs av mycket tydlig öppenhet och samhällsnytta,
starkt förankrat i bygden,
rätt timing,
omställningen till varmare klimat kräver mycket forskning kring
landsbygdens framtida roll,
triple helix (offentliga, utbildning, företag) finns på platsen,
goda stöttelelare,
internationell attraktionskraft och internationellt nätverk,
nätverk av intressenter,
närhet till utbildning inom hästnäring eller annan liknande,
accepteras av näringen som rätt plats,
bra organisation med uthålliga ägare,
expansivt område där fastighetsbolag vågar investera om lokaler inte redan finns,
visioner,
platsen önskar ökad inflyttning och arbetar aktivt för detta,
regionen positiv till och har erfarenhet av företagsbyar,
rätt pris på marken,
räkna med att det tar relativt lång tid att starta upp även om man springer fort,
olika företrädare för näringen är med i processen på ett tidigt stadium,
de som driver projektet har ett förtroende lokalt, regionalt och nationellt,
att det finns en drivande marknadsförande organisation som är samhällsnyttig,
en plats med öppenhet där hästfolk och gröna entreprenörer kan mötas,
att innovationsklimatet är inbjudande och resursstarkt,
att det finns restaurang och hotell helst inom anläggningen men i varje fall i närheten,

att det är lätt att parkera bilar och komma till med transporter,
 att entrén är tydlig och inbjudande,
 receptionen kan vara förenad med restaurang/café om den ligger centralt,
 flexibilitet är avgörande på sikt,
 att antal serviceföretag ökar efterhand,
 byggnaderna skall innebära en stolthet bland besökare, företagare och
 näringen som helhet,
 redan finnas företag inom området och näringen som är kända,
 företagsby nära riksanläggningarna skulle gynna dessa,
 viktigt att bygden runt riksanläggningarna engageras,
 forskningen inom SLU måste bättre föras ut till näringen/samhället,
 Nationella Stiftelsen vill lyssna på näringen och stimulera andra att ta tag,
 borde särskilt stimulera kvinnligt företagande eftersom hippologer är
 kvinnor till 85%,
 inkubatorn särskilt viktigt för att stimulera ungdomars företagande,
 kontorsrum i olika storlekar för både små och större företag,
 bredband ett måste,
 små konferensrum som gemensam resurs,
 fikagemenskapen skall ha en trevlig central plats,
 yta som kan göras om till festlokal/ konferens vid behov,
 landsbygdsplacering ger rätt känsla,
 gott ledarskap inom den drivande organisationen som marknadsför och
 utvecklar företagsbyn,
 fastighetsbolaget måste ha så stor styrka så det klarar motgångar och
 tillfälliga svackor,
 ha möjlighet att tillhandahålla marknadsföringsexpertis, speciellt för de
 små och medelstora företag som saknar sådana resurser,
 ha möjligheten att välja ut företag som vill etablera sig i HIA,
 ha en ledning med etablerad sakkunskap inom ekonomi och finansiering
 och långsiktig affärsplan samt helst erfarenhet från
 företags/forskningsby,
 ha en person i ledningen med visioner, beslutsvilja, och med en synlig
 profil som är känd av viktiga aktörer i samhället,
 en betydande andel konsultföretag, såväl som tekniska serviceföretag,

Vad skulle det betyda för näringen om det fanns åtminstone en företagsby HIA i landet som sticker ut?

Forskningsbyn Ideon i Lund tillkom för att rädda arbetstillfällena till Skåne och då främst akademiker. Ericsson behövde flera civilingenjörer och lovade att flytta in. Ideon har nu blivit mycket framgångsrikt och synliggör också flera viktiga teknikområden. Området kring Ideon har bebyggts med hus för boende, forskning och serviceföretag till en storlek som är större än Ideon självt. Ideon är idag störst i sitt slag i norra Europa.

Synliggöra hästnäringen och kvinnligt företagande.
 Neringen får högre status och betydelse.
 Kraven på hästnäringen skulle öka - minska svart ekonomi.
 Flödet av hästfolk till en plats skulle öka och erbjuda en permanent mötesplats.
 Locka delegationer som kommer på besök.
 Intresset från samhället skulle öka för näringen.
 Internationellt finns stora företag som skulle vilja besöka företagsbyn och kanske också etablera sig här efter hand.
 Neringen skulle också få draghjälp av landsbygdsutveckling i stort.
 Landsbygds värde synliggörs bättre.
 Neutral mötesplats med stort utbud av företagare.
 Stimulerande för folk med idéer inom näringen.
 Dra till sig företag utanför näringen som kan hjälpa till.
 Ge synergier mellan häst och andra näringar/branscher, som kan öka hästnäringens betydelse.
 Vidga vyerna hos en stor grupp människor med kompetens inom företagande.
 Det saknas ett nationellt centrum med inriktning företagande inom näringen (regionala byggs/planeras/funderas det på).
 Stärka landsbygdsutvecklingen och Leaderområdet.
 Landsbygdsutveckling center (LUC) stärker hela näringen.
 Klimatfrågan pekar på att särskild forskning med fokus på landsbygds framtida roll behöver genomföras och synliggöras.
 Skulle troligen i högre grad dra till sig elever till eftergymnasiala hästutbildningar som också vill utveckla näringen.

Europaperspektiv

Efter Frankrike och Italien kommer Sverige på tredje plats då det gäller omsättning inom hästnäringen och per capita är Sverige ojämförligt störst. Skåne ligger nära marknaderna i Danmark och norra Tyskland och en fast broförbindelse mellan Danmark och Tyskland förstärker bilden.

Hästar per 1000 innevånare

Antal hästar per 1000 innevånare är ett mått på hur viktig hästen är. Inget land i Europa har så goda möjligheter som Sverige om en person vill rida, föda upp hästar eller att bo på hästgård.

Land	Hästar/1000 innevånare
Sverige	30
Danmark	28
Storbritannien	16
Finland	12
Tyskland	9
Spanien	8
Italien	7
Skåne	36

Sverige

Särskilt hästtäta områden i Sverige finns kring riksanslaggningsarna Flyinge, Strömsholm och Wången. Kommuner eller andra organisationer som gör förstudier, håller på eller har genomfört projekt som syftar till att stödja hästnäringen är bland annat inom kommunerna Vara, Falkenberg, Tingsryd, Heby, Hässleholm, Sjöbo, Ekerö-Drottningholm, Upplands-Väsby, Bålsta, Vellinge, Vännäs med flera.

Danmark

På Jylland finns Vilhelmsborg (Aarhus) som är ett stort häst och ridcentrum liknande Strömsholm i Sverige med kanske 200 000 årliga besökare. På Jylland finns också en årlig hästmässa i Herning med ca 200 utställare och 40 000 besökare. Herning är en traditionell mässanläggning som då bland annat driver hästmässor med avelskaraktär. Motsvarigheten i Sverige är Elmia i Jönköping som har en agrar profil på sina mässor. www.elmia.se

Centraleuropa

I Tyskland finns Marbach som är ett område med mycket hästar. Man har kanske 500 000 besökare och bland annat guidade turer i hela området. I Tyskland finns också Moritsburg, som är intressant. Equitana är en stor hästmässa i Essen, som arrangeras vart annat år i Tyskland och vartannat år i USA. Man har över 800 utställare från 21 länder och en kvarts miljon besökare under nio dagar. Över 1000 hästar visas upp i de olika hallarna. Arrangör Reed Exhibition. Mässan har arrangerats 33 gånger sedan starten. En sådan mässa kan antas omsätta 60-100 MSEK hos arrangören årligen. www.equitana.de

I Tjeckien finns ett berömt stuteri Kladrub och i Ungern flera med många besökare www.babolnamen.es.hu samt www.lipicailo.hu Spanska ridskolan i Wien samt i slovenska Lipica, där de berömda lipizianer hästarna härstammar från, är andra kända platser.

Hur stort är hästintresset i Sverige jämfört med Europa

Enligt statistik från SCB har vi i Sverige 280 000 hästar av olika raser och över 55 000 hästhållare. Sveriges yta är 25% större än Tysklands yta men vi har endast 10% av deras befolkning. Vi har således en stor landyta som kan föda många hästar och vi har många hästhållare. Skåne har 7 700 hästhållare och 36 000 hästar.

I Sverige är ridsporten nästa största sport med 196 000 medlemmar (85% flickor) i Svenska Ridsportförbundet. Hästsport är en folksport med 500 000 aktiva. Det finns ca 1000 rid- och travskolor som ger 8 miljoner kör- och ridtimmar.

FLYINGE UTVECKLING

Efter Frankrike och Italien kommer Sverige på tredje plats då det gäller omsättning inom hästnäringen och per capita är Sverige ojämförligt störst. Var sjätte jordbruksföretag håller hästar. Totalt omsätts i Sverige 20 miljarder kronor varav 11 miljarder på spel.

Sverige är den tredje största travnationen i världen. Skåne har en förnämlig anläggning på Jägersro i Malmö, som har både trav och galopp.

Det finns kanske 30 000 hästar på Själland och därmed i Öresundsregionen sammanlagt cirka 65 000 hästar. Observera att för 30 år sedan fanns bara omkring 70 000 hästar i hela Sverige.

Ordet häst på webben

Vid sökning på ordet häst på webben får man följande resultat inom några olika språkområden.

Horse (eng)	97 000 000
Cheval (franska)	4 380 000
Cavalo (portug.)	3 450 000
Pferde (tyska)	2 820 000
Cavallo (ital.)	2 640 000
Caballo (spanska)	2 350 000
Heste (no, dk)	1 780 000
(Ryska)	1 470 000
Häst (sv)	1 080 000

I förhållande till folkmängd och språkområde är antalet sidor från de skandinaviska länderna mycket stort.

För att få en uppfattning om hur populära och omskrivna några olika hästcentra har vid en liten sökning på webben baserat på ordet häst, heste, pferde, horse, cavallo, cheval, caballo, cavalo och orten framkommit.

Ort	Antal sidor
Lexington (USA)	1 910 000
Warendorf (Tyskland)	289 000
Stoneleigh (England)	124 000
Marbach (Tyskland)	113 000
Moritzburg (Tyskland)	61 000
Strömsholm (Sverige)	60 000
Flyinge (Sverige)	59 000
Vilhelmsborg (Danmark)	27 000
Lipica (Slovenien)	14 000
Kladrub (Tjeckien)	11 000

Kentucky

Internationellt perspektiv

Personer som är involverade i internationell hästverksamhet har speciellt pekat ut tre platser Stoneleigh Park i England och Lexington, KY, USA och Warendorf, Tyskland

Lexington som är delstaten **Kentuckys** näst största stad har ett av världens största hästcentra. I Lexington finns ett stort universitet – University of Kentucky - har utbildningar inom lantbruk, konst, naturvetenskap, ekonomi, informatik, odontologi, design, pedagogik, teknik, hälsovetenskap, juridik, medicin, omvårdnad, farmakologi, socialvetenskap. Universitetet har 27 000 studenter och 13 000 anställda.

Vid universitetet kombineras akademiska kurser med praktik inom närliggande hästnäringen, som tillgodoräknas i den akademiska examen, som benämns "B.S. in Animal Science with an Equine Specialization" och "B.S. in Equine Science and Management". Det finns en stor koncentration av hästar runt Lexington.

Den kanske mest berömda arenan är Kentucky Horse Park, som är ett område omfattande allt från avancerade tävlings- och showplatser till hotell för besökande. Här kommer VM för hästsporten hållas 2010 kallat World Equine Games. Ett VM är en gigantisk satsning på flera hundra miljoner dollar, som under 16 dagar kommer att samla 600 000 åskådare. www.kyhorsepark.com

Warendorf

Warendorf är en relativt liten stad i västra Tyskland. Se vidare www.warendorf.de

Vid stuteriet håller man hingstar av hög kvalité för landets uppfödare. I Warendorf huserar den tyska olympiska kommittén för hästsporten och det tyska ridförbundet. Några stora hästevenemang förläggs hit årligen. Warendorf pekas ut som Tysklands stora hästcentrum. Flera framstående ryttare har sin bas i närheten av Warendorf. De hästnära affärsverksamheterna i stadens närhet synes vara inriktade på uppfödning och träning. Det närmaste universitetet är i Münster, som ligger 3 mil bort. Det finns 8 praktiserande veterinärer i Warendorf och några hovslagare.

Stoneleigh Park i England verkar vara inne på samma spår som denna utredning föreslår. Hästnäringen finns i en egen del som är kompletterad med några andra delar som hör hemma inom landsbygdsutveckling.

Parken är lokaliserad till Warwickshire, som ligger i närheten av Birmingham i centrala England och befinner sig på projektstadiet. Parken kommer att vara indelad i fyra olika områden

Företag – med jordbruks inriktning

Equestrian – med inriktning mot hästar och evenemang

Mat – ett område inriktat på allt rörande mat – allt från näringen till smaken

Konferens centra – inriktat just på utställningar, mässor och konferenser

Parkens verksamhet är knuten till Royal Agricultural Society of England – vars närmaste systerorganisation i Sverige är LRF.

Parkens verksamhet stöds av regionala och lokala myndigheter.

Verksamhetens syfte är bl.a. att knyta ihop de olika näringarna inom jordbruket med olika utvecklingsprojekt.

Nationellt perspektiv

Sverige har mycket goda förutsättningar för att bedriva en framgångsrik hästnäring.

Sverige har stor lämplig landyta och ett lämpligt klimat. I Sverige är intresset för hästen så stort att man kan påstå att var tredje person är berörd på något sätt.

Statistik

Enligt statistik från SCB har vi i Sverige 280 000 hästar (30 hästar/1000 innevånare) av olika raser samt fler än 55 000 hästhållare. I Sverige rider ungefär 500 000 personer regelbundet.

I Sverige är ridsporten nästa största sport med 196 000 medlemmar (85 % flickor) i Svenska Ridsportförbundet. Hästsport är en folksport med 500 000 aktiva. Det finns ca 1000 ridklubbar varav drygt hälften är ridskolor som ger 8 miljoner ridtimmar till 185 000 utövare. Ridning för handikappade finns på 400 ridskolor med 4000 utövare. Inom Svenska Travsportens Centralförbund finns 74 travsällskap med 32 travbanor. Svenska Galoppförbundet har tre galoppbanor och Svenska Hästavelsförbundet har ett 30-tal registerhållande avelsföreningar.

Totalt omsätts direkt i Sverige 20 miljarder kronor varav nära 11 miljarder på spel. Sektorns spridningseffekter uppgår till ytterligare ca 25 miljarder. Staten får 4 miljarder kronor i direkta skatteintäkter.

I hela landet finns 480 stycken företag som står under rubriken Häst. Skåne har hela 83 företag de flesta finns i sydvästra Skåne. Västra Götaland har 71 företag. Var sjätte jordbruksföretag av totalt 66 000 håller hästar. Antal turridningsföretag är cirka 600 stycken. Hästsektorn är jordbrukets femte inkomstkälla och bidrar till att hålla ett öppet landskap och en brygga mellan land och stad.

Nationella Stiftelsen

Nationella Stiftelsen för hästhållningens främjande (NS) har det organisatoriska och ekonomiska ansvaret för de tre riksanslaggningarna Flyinge i Skåne,

Strömsholm i Västmanland och Wången i Östersund. Stefan Johanson är vd sedan halvårsskiftet 2007. Stiftare till NS är ATG och LRF, som vid bildandet ingick en överenskommelse med Ridsportsförbundet. Detta innebär att dessa tre organisationer tillsätter styrelsen i NS.

NS har fyra uppgifter

- ❑ att riksanslaggningarna ur ekonomisk synpunkt hanteras optimalt samtidigt som de kulturhistoriska värdena tillvaratas
- ❑ att Sverige har utbildningar inom hästområdet av hög kvalitet
- ❑ att svensk avel och uppfödning håller hög internationell standard
- ❑ att tillvarata hästsektorns gemensamma näringspolitiska intressen

En viktig uppgift blir därmed att profilera/specialisera de tre riksanslaggningarnas kompetenser.

NS har tre verksamhetsgrenar

NS Riksanslaggningarna AB är tänkt att vara moderbolag för de tre verksamheterna vid Flyinge AB, Strömsholm och Wången AB. Knutna till respektive verksamheter vid riksanslaggningarna finns också stiftelser som exempelvis Flyingestiftelsen, som främst innehåller intressenter.

Via donationer, EU-medel med mera har NS kunnat tillföra Flyinge (50) Strömsholm (150) samt Wången (57) MSEK.

Flyinge AB äger sina anläggningar och svarar för den verksamhet som man bedriver på dessa anläggningar. NS Riksanslaggningarna AB omsätter ca 150 MSEK, varav Flyinge omsätter 60 MSEK. Omsättningen i Flyinge baseras på 50 % utbildning, 25% avel/veterinär och 25% annat. Flyinge har således förutom utbildning också en betydande avelsverksamhet. Antalet besökare är årligen ca 50 000 inom olika evenemang, clinics och guidningar.

Program Flyinge, som är ett samarbetsprojekt mellan Flyinge AB och NS visar vilka investeringsplaner man har för Kungsgården. Etapp I ridhallen (40x80 m), Färs o Frosta seminhall, halmladan och elevhemmet är genomfört.

Strömsholm har inriktning mot hästen och människan. Detta gör man genom att utveckla galoppporten, ridkonsten och ridlärarutbildning. Statens Fastighetsverk förvaltar merparten av byggnaderna på Strömsholm. Ridskolan har fått stöd och donationer med ca 75 MSEK och området runt om Strömsholm med ytterligare 75 MSEK varav EU (45), Västmanlands län (2) och Hallstahammars kommun (20) och SFV och NS. Här finns Svenska Ridsportförbundet, Svenska Islandshästförbundet och Agria. Kommunen äger Ridsportens Hus på Strömsholm. Sedan upprustningen började har ca 200 nya jobb skapats i närområdet. Detta motiverar de satsningar som görs från kommun, EU och landstinget. Antalet besökare är ca 100 000 årligen. Antalet anställda är något färre än på Flyinge eller ca 50 personer.

Wången har idag inriktning mot travsport. Antalet anställda är 30 personer. Man har en inriktning mot trav och brukskörning samt hästturism under utveckling.

ATG Hästklinikerna AB. Verksamheten är inriktad på veterinärverksamhet, att bota skadade och sjuka hästar. Man har ett Hästsjukhus i Skara och 25 kliniker över landet varav en på Jägersro. VD för ATG Hästklinikerna AB är Per Johansson. Bolaget omsätter/vinst 150/4 MSEK. Man planerar nu ytterligare en anläggning på Flyinge Kungsgård. Visionen är att i samarbete utveckla den hästmedicinska verksamheten i landet.

NS har också medverkat vid stiftandet **Stiftelsen Svensk Hästforskning (SSH).** SSH har, för 2008, 14 MSEK till hästforskning varav hälften kommer från hästnäringen och andra hälften från staten via Formas. Via avtal mellan STC/SG och Staten så bidrar dessa två hästsportorganisationer via ATG med medel till utbildning Hippologprogrammet (17) Folkhögskolan (6) ungdomsarbete (5). Totalt går 38 MSEK via NS till hästnäringen på detta sätt.

Regeringen fördelar ytterligare 15 miljoner. Jordbruksverket får sex miljoner till att främja hästföretagande. Det som diskuteras är nätverk, utveckling av hästturistföretag, utbildning och kompetensutveckling samt ridskoleverksamhet. Formas² får nio miljoner varav sju används enligt ovan. Konsumentverket får två miljoner till hästsport och ridning, speciellt för barn och ungdomars säkerhet.

Formas är Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Hippologutbildningen

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) Ulltuna svarar för hippologutbildningen som sker på de tre riksanläggningarna. SLU har till regeringen framfört ett förslag om ett tredje år skall läggas till högskoleutbildningen. Detta tredje år skulle då innehålla en fördjupad del som är inriktad på entreprenörskap.

Man har idag en mindre del med denna inriktning, som SLU Alnarp svarar för med stor framgång.

Om regeringen fattar beslut i den riktning som SLU föreslår kan detta tredje år genomföras första gången år 2012.

SLU ser positivt på att företagandet inom hästnäringen kring riksanläggningarna utvecklas ytterligare och en företagsby i exempelvis Flyinge skulle stärka anläggningen. Om tredje året med bland annat entreprenörsutbildning blir av pekar detta också på Flyinge. Inledande forskning (Lena Forsberg Luleå Tekniska Högskola Nov 2007) pekar på att ridskolor i hög grad formar kvinnliga ledare och entreprenörer.

Företagsby intill riksanläggningarna

En företagsby intill riksanläggningarna är gynnsamt för den högre eftergymnasiala utbildningen. Detta förhållande förstärks särskilt om det också knyts forskningsresurser och entreprenörsutbildning till denna.

Inom företagsbyn bör då anslås resurser för inkubatorverksamhet och företagsstödjande resurser i övrigt (se exempelvis Ideon), så att de idéer som kommer fram får bästa möjliga grogrund.

Företagsbyn och verksamheten inom riksanläggningarna kan då skapa ett utbyte som gagnar båda parter.

Denna utredning föreslår att företagsbyn skall ha ett bredare perspektiv ("Landsbygds Utvecklings Center") där hästnäringen utgör ett starkt och prioriterat område. En placering nära riksanläggningarna skulle förstärka detta eftersom hästen utgör en viktig del av Landsbygdsprogrammet, som omfattar 5 miljarder årligen från EU och annan offentlig medfinansiering.

Forskningsbyn Ideon i Lund

Sveriges första forskningsby finns i Lund. Enligt vd Hans Möller är den förutom störst i Skandinavien också den som i ett internationellt perspektiv lyckats så väl att den med lätthet kan räknas bland de främsta i världen.

Skåne präglades i början av 1980-talet av varvskrisen. LM Ericsson behövde anställa flera civilingenjörer och ville utveckla mobiltelefonen, men kunde inte finna tillräckligt många personer med rätt kompetens i Stockholm. Tanken på en forskningsby realiserades 1983 med stor kraft och beslutsamhet av företrädare för Länsstyrelsen och Lunds Universitet. Ikano och Erik Penser bildade varsitt fastighetsbolag och Ideon Center AB blev den drivande serviceorganisationen. Genom att Ericsson flyttade in direkt så vågade man satsa på snabb utbyggnad. Ankarföretaget Ericsson har hela tiden betytt mycket för byns stabilitet.

Ideon Center AB är helägt dotterbolag till de båda fastighetsbolagen. Intäkterna kommer från procent på hyresintäkterna samt de serviceavtal man tecknar med hyresgästerna. Man har idag 19 anställda. I starten krävdes dock extra tillskott av medel (1 MSEK årligen i tio år) för att man skulle få den kraft som krävdes.

Den totala lokalytan är idag 100 000 kvm och planeras öka till 200 000 kvm inom en tioårsperiod. Ökningen skall ske genom förtätning av området och höghuset Ideon GateWay. Ideon har gett en stor dragningskraft åt området Lund NE och bland andra Sony Ericsson har tillfört området många nya fastigheter. De båda privata fastighetsbolagen inom Ideon, Wihlborg och Ikano, har visat stor flexibilitet/uthållighet och varit en betydande framgångsfaktor.

Arkitekten Peter Torudd skapade byggnader med tillräcklig effektivitet och flexibilitet. Det lilla företaget som önskar expandera skall kunna göra detta inom företagsbyn, vilket kräver att man har en del ytor som är outhyrda och att det går relativt enkelt att flytta väggar inom skalet.

Servicen till företagen består av reception, telefonväxel, IT-tjänster, kopiering, samlingslokaler för större möten samt gemensam presentation av alla företag på webbsiten www.ideon.se. En viktig verksamhet heter Ideon Business Center, som innebär att externa stödjande företag som exempelvis jurister, patentbyråer, revisorer och reklambyråer hyr in sig. Man har då ett centralt kontor där man disponerar ett rum en dag i veckan. Här finns nu efter åtta år 35 företag och kön att få komma med i IBC är lång.

Ideon Innovation är företagsbyns inkubator. Här odlas företagsidéer fram till flygfärdiga företag som sedan kan flytta in i den ordinarie verksamheten. Tiden i inkubatormiljön innebär reducerade kostnader och ett starkare stöd. Genom att bli antagen hit så har man större möjligheter att senare få lokaler inom Ideon.

För att lyckas, säger Hans Möller att man bör börja med en inkubator och ett ankarföretag. Vårda varumärket och sköta om de företag som finns inom företagsbyn, så att de utvecklas och lyckas. Helst bör Ideon få fram minst ett börsföretag om året. Totalt har man nu 275 företag samt 300 som har varit hyresgäster men flyttat ut. Antalet börsföretag, som emanerar från Ideon är kring ett dussin stycken, där det mest kända kanske är Axis Communications AB. Idag har man en lång kö av företag som vill flytta in på Ideon.

Närheten till LTH och Lunds Universitet är naturligtvis viktig. En del av de företag som blir Ideon företagare är avknoppningar från universitetsmiljön. En framgångsfaktor är det i Sverige unika så kallade "lärarundantaget" vilket innebär att en universitetslärare har rätt till en uppfinning, som denne gör på sin arbetstid. Närheten till Ideon gör det då lockande att pröva om lärares idé går att kommersialisera.

Några idéer, som Hans Möller skulle vilja förverkliga enligt modell från Chalmers, är en utbildning i entreprenörskap där studenten får pröva på och lära sig hur det kan gå till i praktiken att ta en idé till färdigt företag. En annan idé är att söka hjälpa de företag som står stilla i sin utveckling men skulle vilja växa ytterligare.

Skall målet om dubbel yta kunna förverkligas inom tio år krävs både fler företag och att befintliga växer. En framgångsfaktor för att detta skall lyckas är kapitalförsörjning. Inom Ideon finns Teknopol, Teknikbrostiftelsen och TeknoSeed som hjälper till med kapital men i övrigt är fristående från Ideon Center.

Forskningsbyn storlek har betydelse uttryckt i antal företag och antal kvm yta de hyr. Uthållighet i investeringarna är avgörande. En drivande duktig organisation som svarar för marknadsföring och stöd till företagen är helt avgörande, samt att denna organisation har en karaktär som samhällsnyttig.

En företagsby som vi föreslår i denna utredning HIA, kan dra nytta av de erfarenheter man gjort inom Ideon. Om man dessutom kan etablera någon form av samarbete med Ideon eller liknande företagsby, så kan det vara ytterligare en fördel.

Vara Horse Arena

Vara kommun har påbörjat ett projekt som syftar till att söka etablera en stor arena, hästby och företagsby inom hästnäringen. Förarbetet är ett Leaderprojekt, som omsätter 7 MSEK till och med 30 mars 2008.

Vara kommun med omnejd präglas av ett stort antal hästgårdar som saknar arena för träning och tävling. Kommunen har också räknat fram att man för varje ny kommuninnevånare får ett årligt tillskott på +50 000 kronor i den kommunala ekonomin. En investering på 500 MSEK skulle innebära 500 x 50 000 kronor i räntekostnader. Om en sådan investering skulle medföra att 2000 personer flyttar till Vara kommun, så skulle det innebära ett rejält överskott i kommunens resultaträkning.

För att få detta att hända menar projekt ledare Ole Ryegård, att man måste satsa mycket stort. Satsningen skall ske både på arenan, företagsbyn och på hästbyn för att erhålla den inflyttning man så hett eftersträvar. Flera flickor och kapitalstarka hästfamiljer är klart intressanta för en fattig kommun som behöver öka sitt innevånareantal.

Ett evenemang som drar till sig 200 000 besökare skapar så mycket positiv reklam så att själva arrangemanget egentligen inte behöver gå ihop. Man räknar med att etablera en företagsby inom anläggningen med

Hästmassörer,
Veterinärer
Hästtandläkare
Sköter och tvättar hästar
Utrustning, sadlar mm
Gym
SPA
Hästföreningar
Banker
Försäkringsbolag
Studiefrämjandet
Bokföringsbyrå
Skönhetsstugan
Företagande för en kvinnlig målgrupp

Försöket att etablera Vara Horse Arena har en bra förstudiefinansiering och en väl förankrad idé om varför man gör detta.

Visionen är att bli norra Europas största hästarena för ridsport med modern teknik. Stora arenan med kringbyggnader kostar 300 miljoner. Totalt med stallar, företagsby och hästby kostar det uppemot 5-600 miljoner. Då får man bland annat hundra villor och fyra mindre ridhus. Antalet hästar kan totalt bli uppemot 500 stycken inom området.

Västra Götaland ligger i topp i Sverige gå det gäller antalet hästar, men har mycket dålig tillgång till arenor för sporten. Denna satsning kommer att råda bot på detta. Arenan är flaggskeppet vilket allt kretsar runt. Denna behöver också användas då den inte används av hästen. Framgångsfaktorerna är

Marknadsföring av Vara
Tränare och yrkesryttare av mycket god klass kan knytas hit
Clinics
Mötesplats
Westernridning
Underskott av tävlingar i regionen
Företag som vill göra produktplacering kommer hit
Behov av ridhus finns
Tar plats nr 1 i regionen och i Sverige

Just nu har man fått ett optionsavtal på mark som omfattar 140 ha och det finns sedan ytterligare mark att tillgå.

En plan för hela projektet skall läggas fram i augusti 2008, då en helhetsbild skall presenteras. Helst skall det då finnas externa finansiärer som är beredda att ta en stor del av investeringen. Då blir det lättare för kommunen att täcka upp resterande.

Visst är det ett riskprojekt men då skall man komma ihåg att ridsport har ett mycket stort antal utövare och är nummer två efter fotbollen. Att landsbygden behöver synliggöras och att antal arenor och mötesplatser inom hästnäringen är mycket begränsade. Eftersom omsättningen inom näringen årligen är 20 miljarder borde det finnas goda förutsättningar för flera satsningar på flera platser i landet. Risken är att resurserna då det gäller publik, tränare, events inte räcker till utan att det istället leder till en utspädning och försvagning av näringen.

Hippo Campus Falkenberg

Stig Edebalk är ordförande i Hermanstorps Kör och Ridklubb i Falkenberg. Investorer har köpt 32 ha mark på bäst läge inom Falkenbergs kommun för att etablera en anläggning för hästnäringen.

Stig Edebalk tänker sig utbildning, forskning, företagsby, ridhus och till och med högskoleutbildning inom hippologi. Han räknar med 150 gymnasieelever och 100 högskolestuderande med intag från hela Skandinavien och norra Europa.

Investeringen ligger på 3-400 miljoner och det finns två seriösa investorer. Man har redan lagt pengar på att visualisera projektet i form av ritningar och planer. Investorer är Bengt Walter halva markområdet, som är avsett för ridgymnasium, hästhögskola, ridhus, stallar, hästföretagarby och restaurang. Ridgymnasiet planeras få utbildning inom fälttävlan, hoppning, dressyr, islandshäst, hovslagare och trädgård.

Investorer är också Bra Boende AB för resterande del av området. En hästby planeras med omkring 30 villor samt stallar och ridhus.

Man behöver bygga studentbostäder för 150-200 elever samt stallar och servicebyggnader för minst 200 hästar. Därtill behövs flera ridhus- byggnader som kan användas till utbildning.

Stig Edebalk menar att läget är mycket bra. Halland ligger bra till och man har närhet till fina ridleder. Många fordon passerar på E6 och Falkenberg är en välkänd plats.

Forskning inom Häst+ Människa är en av Stig Edebalks många visioner. SLU + Chalmers ligger väl bra till för samarbete. Projektet har även rönt intresse på andra håll i Skandinavien och i Europa, som intresserat bevakar vad som händer i lilla Falkenberg, säger Stig Edebalk.

Givetvis skall det finnas en företagsby inom HippoCampus Falkenberg. Här räknar man med att det skall finnas plats för många olika företag, som önskar finnas nära sina kunder. Genom att anläggningen kommer att rymma 200 hästar så blir det intressant för företagen att finnas här.

Exempel på företag som visat intresse är:

Hästandläkare
Hovslagare
Hästmassörer
SPA-anläggning
Rehabilitering med hjälp av häst
Handicapridning
Man pratar också med Borås djurpark om något samarbete.
Komposteringsanläggning för hästgödsel som snabbt görs om till en produkt som kan säljas till villaägare.
Galoppbana
Islandshästar
Ridsport

Stig Edebalk har också ett hästbyprojekt i Morup med 30 villor + ridhus för 50 MSEK.

Inom Falkenbergs kommun finns omkring 2500 hästar och kommunen har ca 40 000 innevånare eller 62 hästar per 1000 innevånare. Här finns mycket bra ridterräng och kanske Sveriges längsta ridleder.

Om man räknar lite runt kan man gissa att minst 300 människor kommer att flytta till kommunen på grund av denna satsning inom hästnäringen. Kommunen är dock inte så djupt engagerad i projektet utan detta drivs främst av Stig Edebalk med investorer.

Det är inte så långt till travbanan i Halmstad och Hippo Campus Falkenberg kommer att vara lätt att hitta utmed väg 154 till Ullared. Här passerar många fordon dagligen. Synligheten kommer att vara mycket god.

Hästinformatören Stig Edebalk är en eldsjäl, som arbetar uthålligt och långsiktigt, för att "bryta ny mark" och skaffa intressenter och trovärdighet till projektet.

Företagsby på nätet

Lennart Enberg finns på Hushållningssällskapet i Kalix. Han driver en företagsby på nätet för att stimulera hästnäringen främst i sin del av norra Sverige. Planer har också funnits på att erbjuda Hästpoolen till andra delar av Sverige. Det har dock gått rätt trögt.

Man har skapat en virtuell företagsby med registrerat varumärke Hästpoolen och webbsiten www.hastpoolen.se

Knutna till Hästpoolen denna finns ett 15-tal företag som erbjuder turridning och turkörning. Lennart Enberg vill först få kunskap om vilka fördelar och nackdelar det är med en företagsby på nätet. Om det faller väl ut kan man tänka sig att bilda ekonomisk förening och att driva detta så att hela landet skulle kunna vara med fördelat på olika regioner. Eurotour marknadsför tjänsterna i Europa.

En viktig del i en företagsby under ett gemensamt varumärke är att vårda varumärket. Detta innebär att kvalitetsmärka företag som är med. Eftersom företagsbyn är utspridd i landskapet har man svårt att övervaka de enskilda företagen.

Något företag hyr ut hästar och vagnar utan att ha en guide med. Det händer olyckor med hästar som inte sköts som de ska. Något företag kanske inte fullt ut sköter sina administrativa skyldigheter. Allt sådant spiller över på hela gruppen.

Lennart Enberg har fått sin hästutbildning på Flyinge 1977 och känner således också till Skåne.

Hästcentra i Norrland är Bodens Ridanläggning med travbana, Umeå och Skellefteå har också travbana. Kalix har gymnasium med riksintag till 9 platser (42 sökande i år) Naturbruksgymnasium finns i Kalix. Vidare finns Grahns hästnaturbruksgymnasium.

Lennart Enberg deltog i förarbetet till en utbildning via föreningen Skogshästen, som resulterat i en 42 veckors utbildning på Kvinnerstaskolan i Örebro. Denna utbildning genomförs nu för andra gången. Tanken bakom denna utbildning är att stimulera till användning av häst där detta är skonsamt för miljön och klimatet.

Exempel på projekt som pågår är:

Råslätt, Jönköping samlar in sopor med häst.

Sprida aska från värmekraftverk i skogen med häst.

Gallra skog med häst.

Gräsklippning med häst.

I söder finns [Hästen i Skåne](http://www.hasteniskane.se), som mera är en webbportal än en företagsby, där olika aktörer i Skåne kan visa att man finns och vilka aktiviteter man erbjuder.

Webbsiten heter www.hasteniskane.se och drivs av Ylva Wallström med stöd från bland annat Region Skåne.

Företagsbyar kring naturbruksgymnasierna

Naturbruksgymnasierna med hästinriktning funderar också på att starta företagsbyar. Tanken är då att eleverna på eftergymnasial utbildning uppmuntras att starta eget företag. Det faller sig då naturligt att kunna erbjuda dem en start i den egna företagsbyn. Här finns då redan från start ett kundunderlag.

På Plönninge naturbruksgymnasium i Halland berättar rektor Maud Delling att man har ca 300 elever varav 240 inom hästnäringen. Andelen flickor är 85 procent. Skolan har en inriktning mot uppfödning och utbildning av sporthästar för ridning, trav och galopp.

Plönninge har cirka 80 hästar på skolan samt många fler hästar som finns inhyrda inom närområdet. Man är således ett verkligt hästsamhälle med skolan i centrum.

Maud Delling berättar att man under flera år haft tankar på att bygga ut skolan med en företagsby för de elever som går eftergymnasial utbildning och vill satsa på företagande. Denna företagsby skulle då ligga inom skolans område. Man har redan en del byggnader som man kan bygga om. På skolan finns också flera inackorderingsstall. Man har primärt tänkt på hovslagare, läderhantverkare, vagnmakare och liknande.

Skolan har ett mycket bra rykte och man har ett bra stöd från Länsstyrelsen i Halland. Inom Halland finns två folkhögskolor samt två naturbruksgymnasier, som man stöttar.

Man samarbetar med ASVH, Svensk Ridsport, Galopp och Trav, Travbanan i Halmstad, Ungdomstravet med flera. Plönninge gör också många events och uppdrag.

Man satsar mycket på att undervisa just kring företagande och entreprenörskap. Man driver också seminarier (café) och nätverk kring hästen.

Tror kanske att en företagsby skulle behöva ha ett bredare perspektiv och lite populärt skulle företagsbyn handla om "livet på landet", säger Maud Delling.

Plönningegymnasiet, 31040 Harplinge
epost: plonningegymnasiet@regionhalland.se

Vi har också talat med ansvarig för webbsiten www.naturbruk.se

Bland övriga naturbruksgymnasier i landet kan ytterligare någon tänkas ha möjligheter att efterhand utveckla en företagsby i anslutning till sin skola. Vi har ställt en fråga³ om detta till samtliga naturbruksgymnasier men inte fått något svar som innehåller konkreta planer på en företagsby, då förutom Plönninge.

Det finns idag en brist på utbildad personal inom ridskolor, hästturism och även hovslagare.

Frågan ställdes via epost till de naturbruksgymnasier som finns med epostadress i det register som finns på webbsiten naturbruk.se efter tillstånd från Maria Elinder.

Företagsby inom grafiska branschen

Ett exempel på företagsby från en helt annan näring och vilken betydelse detta har fått för denna näring.

Broby Grafiska är ett kommunalt gymnasium i Värmland som lyckats att etablera ett starkt center inom den grafiska branschen. Ett samarbete mellan branschens företag, det offentliga via kommunen (gymnasieutbildning) och Karlstads Universitet. Rektor Inga-Lill Lindqvist berättar:

Broby Grafiska är ett kommunalt gymnasium som specialiserat sig på utbildning för den grafiska branschen och lyckats så väl att man idag är den helt dominerande gymnasieutbildningen. För 15 år sedan hade gymnasiet en liten verksamhet som sedan vuxit och nu omfattar 500 elever 70 anställda med 45 MSEK i omsättning. Sunne kommun köper själv in platser på gymnasiet men flertalet elever kommer från hela landet. Man är ledande inom Sverige, Skandinavien samt bedriver även utbildning av lärare i exempelvis Sydafrika, eftersom de lärare man har på skolan har så hög kompetens. Man tar också uppdrag åt industrin.

Inom skolan finns även KY-utbildning (300 elever), där företagen betalar 30% av utbildningskostnaden. Budgeten går ihop. Leverantörerna inom branschen ”placerar” gärna sin utrustning här på förmånliga villkor. På så sätt kan man hela tiden ligga i tåten med den allra senaste utrustningen, vilket gynnar både branschen och leverantörernas försäljning.

Kommunen har bland annat med hjälp av EU-medel Mål 2 investerat ca 40 MSEK i byggnader (8000 kvm). Skolan hyr sedan dessa byggnader av kommunen.

Man har således lyckats bli ett nationellt/skandinaviskt centrum för branschen genom visioner och rätt timing och stöd.

Branschen har på så sätt säkrat sin framtida försörjning av arbetskraft, som har god kunskap. Kommunen har fått ett inflöde av personer som går utbildning. Kommunen har fått goodwill och en profil
Man har döpt huset till Ideum. (ideum.se) Inom företagsbyn finns således många av den grafiska branschens ledande företag företrädare.

Den vision man har arbetat efter bygger på att erbjuda.

Utbildning
Nätverk med 60 företag
Spetskompetens
Bli störst i landet

Man har en modell för kluster inom den grafiska branschen som bygger på följande framgångsfaktorer:

- 1) öppenhet
- 2) triple helix (utbildning, företag, offentliga)
- 3) ideell förening med medlemsavgifter främst företag i branschen, som stödjer nätverket och arrangerar konferenser
- 4) rätt tid som man drog igång
- 5) Tetra Pak etablerade sig i Sunne, vilket gjorde att politikerna vågade gå med
- 6) det kom ett tekniksprång som skapade behov av mer utbildning
- 7) man hade visioner som man genomförde
- 8) Karlstads Universitet

Man har nu sett vilka goda resultat man har uppnått och går vidare och bildar ett kluster kring SPA-Hälsa efter samma modell.

Hästriket i Tingsryd

Smålandskommunerna har behov av att öka antalet innevånare. Tingsryd beslöt sig för att profilera sig som Hästriket för att skilja ut sig, då man har en häst per 7 innevånare.

Karin Palmér arbetar för Vi företagare, som företagsrådgivare. Hon är också ordförande i den ideella föreningen Innerplanen som arbetar med att på ideell basis söka utveckla verksamheter på innerplanen som avgränsas av den 1 609 meter (1 mile) långa travbanan i Tingsryd, vilket är unikt för Europa. Här har man nu också hoppbana, ponnytrav, westernridning samt en gräsoval för events av olika slag på innerplan. Totalt har investerats omkring 54 miljoner kronor och Tingsrydstravet invigdes år 2004.

Det började med en förstudie som finansierades via ett Leaderprojekt. Sedan har detta följts av flera EU-projekt MÅL 2 bidrag samt sponsring från det lokala näringslivet och otroligt många ideella arbetstimmar.

Utan denna totala uppslutning från hela bygden hade det aldrig gått. Nu finns här flera travhästföretag, som arbetar på deltid. Kanske inte så många nyinflyttade företag eller familjer ännu. Satsningar av detta slag måste få ta tid och vi räknar med minst 10 år innan vi kan utvärdera hur det gick.

Nu tre år senare så tycker vi att publiktillströmningen är bra. Lokala företag ställer upp och stöttar genom att köpa lopp och på så sätt bidra till prispengarna. Restaurangen går bra och vi har kunnat bygga 98 boxplatser för hästar. Gymnasieskolan har fått en egen hästutbildning och vi har även byggt stall för de hästar som skall ingå i utbildning. Vi kommer att få en ATG Hästklänik, vilket betyder mycket. Vi samarbetar med naturbruksgymnasierna i Ingelstad utanför Växjö och Bräkne-Hoby i Blekinge.

Vi planerar för ett företagshotell strax intill travbanan för att kunna dra nytta av och stödja infrastrukturen. Samarbetar med Ronneby kommun i regionala projekt där vi också tittar på ny teknik. Vi utvecklar olika

events för företag som paketeras typ trav+ishockey+mat. Industrin i Tingsryd går just nu för högvärv vilket även gynnar travbanan.

Vad gäller inflyttning av nya företag och familjer så kan vi ännu inte märka så mycket. En holländsk familj planerar att flytta hit. Men sammanhållningen och nätverken har stärkts och stoltheten bland dem som bor här har ökat.

Börjes i Tingsryd som har en omfattande postorderförsäljning inom hästutrustning betyder också mycket samt alla duktiga utövare av rid- och travsport som bor inom kommunen. Tillsammans gör vi begreppet Hästriket trovärdigt.

Forskning inom hästområdet

Hästforskningen behöver utvecklas och breddas, då hästen spelar en allt viktigare roll i samhället.

Hippocampus är en centrumbildning mellan SLU och SVA, som disponerar ca 3.5 MSEK årligen under åren 2002-2010. Hästnäringens forskningsforum under NS har som mål att avsätta 10 MSEK årligen. I januari 2006 har regeringen avsatt ytterligare minst 12 miljoner varav 5 miljoner skall komma från näringen.

Förslag

Forskningen bör till del förläggas till riksanläggningarna vilket föreslagits i tidigare utredningar. Så verkar inte ske i större omfattning idag.

Forskningsresultat bör också föras ut till brukarna. Hästnäringens Forskningsforum under NS verkar för detta men mera måste kunna göras inom detta viktiga område.

Rådgivning kopplad till riksanläggningarna skulle vara naturlig, då det här finns en viktig öppenhet, olika kompetenser, anläggningar och hästar, samt en utbildningsverksamhet, som kan dra direkt nytta av både forskningsresultat och rådgivningsverksamhet.

Forskning på plats inom en företagsby

För forskning är det viktigt att ha en arena för fältstudier där man på plats kan studera förhållanden och samband. En plats för fältstudier kan erbjuda ett stort utbud av kompetens, människor, hästar, företag och naturliga verksamma miljöer.

Riksanläggningarna och området kring dessa kan verka som en sådan arena. Här kan man både forska och omsätta forskningsresultat på en och samma plats. Effekterna av insatserna blir då som starkast.

Inom arenan skall finnas en rådgivningsverksamhet, som kan ta till sig resultat från forskningen och föra ut denna till brukarna men också förmedla uppslag till forskningsprojekt.

Att driva en lokal arena innebär också att marknadsföra både platsen och de medverkande universitet och högskolor som ingår och den forskning som bedrivs. Många besökare ökar möjligheterna att föra ut rådgivning, forskningsresultat och hela sektorns verksamhet.

En lokal arena skall verka som en katalysator för att stärka möjligheterna att få forskningsanslag.

En företagsby är exempel på en sådan lokal arena, som också kan tillhandahålla kontorsrum med service åt forskaren och utgöra den mötesplats som behövs.

En företagsby kan också naturligt svara för ett nätverk av intressenter som kan vilja ta del av forskningsresultat.

Inledande forskning⁴ pekar på att ridskolor är en viktig del i formandet av kvinnliga chefer och kvinnligt företagande. Denna forskning stärker då också planerna på att införa av entreprenörskaputbildning inom hippologprogrammet under tredje året och att förlägga företagsbyar intill riksanläggningarna.

Statliga utredningar inom hästsektorn

Hästsektorn blir alltmer viktig för samhällsutvecklingen. Många politikområden är berörda vilket gör det extra viktigt för branschen att synliggöra sektorns många möjligheter på en plats.

De statliga utredningarna pekar på att sektorn behöver mer pengar till forskning. I januari 2006 anslog regeringen ytterligare 15 miljoner.

Forskning

Statliga utredningar 2000-2004⁵ belyser betydelsen av sektorn och forskningsmedlen ser ut så här. Text från utredningen.

”Hippocampus, som är en centrumbildning mellan Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), har skapat ett nytt ramprogram för hästforskning som kallas Hästen – för arbete, sport och fritid. Programmet berör flera olika områden och planeras att pågå under åren 2002–2010. Finansiering sker främst genom att medel avsätts av parternas basresurser.

Exempel på områden där forskningen kan behöva utökas är hästens sociala betydelse, dess betydelse i samhället och olika faktorer med betydelse för i synnerhet barn och ungdomars säkerhet i samband med hästsport. Forskning kring veterinära frågor, utfodring, hästhållning och byggnader är också viktiga områden. Även ATG, försäkringsbolaget Agria, Formas, Lantbrukarnas Riksförbund samt olika foder- och läkemedelsföretag finansierar viss forskning. Totalt 3-3.5 miljoner. Införandet av ett tredje utbildningsår ger studenterna möjlighet att avlägga kandidatexamen, och sålades erhålla formell behörighet att påbörja forskarutbildning. Hästnäringens Forskningsfond och ett Hästnäringens Forskningsforum under NS. Inom den föreslagna organisationen bör det avsättas resurser för att på lämpligt sätt föra ut både

ä ö ä ä ä ä
 ä ö ä ä
 ä ö ä ö

Källa HPU SOU 2000:109 utredare f.d. statssekreteraren Madeleine Emmervall

svenska och internationella forskningsresultat till aktiva och andra berörda. En kontrollstation bör efter tre års verksamhet analysera och utvärdera forskningsverksamheten samt ge underlag och förslag till hur verksamheten därefter bör bedrivas. Fonden bör finansieras till lika delar av näringen och staten. Målsättningen är enligt förslaget att fonden skall göra det möjligt att årligen avsätta cirka 10 miljoner kr för forskningsinsatser inom hästnäringens område. Jag delar SLU:s och NS:s bedömning att detta bäst sker om tillämpad hästforskning till stor del förläggs till utbildningsanläggningarna Flyinge, Strömsholm och Wängen. På så sätt tas även anläggningarnas resurser i form av hästar, personal och fastigheter tillvara. Jag vill dock poängtera att utgångspunkten för lokalisering av tillämpad hästforskning skall vara att man får så goda förutsättningar som möjligt för projektets genomförande.”

Resultatet av dessa utredningar:

Regeringen fördelar ytterligare 15 miljoner (jan 2006). Jordbruksverket får sex miljoner till att främja hästföretagande. Det som diskuteras är nätverk, utveckling av hästturistföretag, utbildning och kompetensutveckling samt ridskoleverksamhet. Formas⁶ får sju miljoner. Fem miljoner ska användas i projekt där näringen skall avsätta lika mycket. Formas och NS skall ta fram ett gemensamt projekt. Konsumentverket får två miljoner till hästsport och ridning, speciellt för barn och ungdomars säkerhet.

Hippologutbildningen

”Utbildningen är tvåårig och bedrivs som högskoleutbildning. Utbildningen bedrivs vid de tre riksanläggningarna Flyinge, Strömsholm och Wängen (Östersund). Utbildningen finansieras delvis av staten via Sveriges lantbruksuniversitet och delvis av de medel som avsätts i avtalet mellan staten och ATG:s ägare via Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande. Från och med år 2001 disponerar Sveriges lantbruksuniversitet högst 15,9 miljoner kronor per år för hippologprogrammets räkning. Detta utgör ungefär hälften av kostnaderna för hippologprogrammet, där hästnäringen står för andra halvan eller totalt 32 miljoner för 55 helårsplatser. Årskostnaden per elev $32M/110 = 290\,000$. Ett tredje år bör införas på sikt.

På gymnasial nivå erbjuds naturbruksprogram med inriktning häst vid 28 naturbruksskolor. Även Flyinge har gymnasieutbildning tillsammans med Vipeholmskolan i Lund.”

⁶Formas är Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Övrig utbildning

”Enligt en bedömning som gjordes av NS i samband med den hästpolitiska utredningen fanns det år 2000 ca 1 000 personer som bedrev hovslageriverksamhet i Sverige varav endast hälften hade formell kompetens. Hovslagarutbildning bedrivs främst vid hovslagarskolan i Skara (SLU), men liknande utbildning hålls även på andra orter. Det har länge rått en brist på välutbildade hovslagare, vilket har medfört en risk för djurskyddsproblem. För att avhjälpa denna brist krävs en ökning av antalet utbildningsplatser.

Enligt Hästnäringens yrkesnämnd (HYN) så täcker emellertid tillgängliga yrkesutbildningar i de flesta fall inte arbetsmarknadens behov. Detta beror enligt HYN bland annat på att många efter en tid lämnar hästsektorns yrken.

NS anför vidare i skrivelse till utredningen att Hästsportens Folkhögskola bör tilldelas ytterligare 4 500 deltagarveckor för att främja utbildningen inom rid-, trav- och galoppsporterna samt hästaveln.

AGROVÄST Livsmedel AB, Skara, har tillsammans med nationella, regionala och lokala intressenter tagit initiativ till att inrätta en kvalificerad yrkesutbildning (KY) med inriktningar anpassade till arbetsmarknadens behov inom hästsektorn.

Jag noterar att företagare och yrkesverksamma i hästsektorn i allt väsentligt ges likartade förutsättningar, som företagare och yrkesverksamma i andra sektorer, att fortbilda sig med hjälp av de statliga stöd som ges via olika program.”

Flyinge har KY utbildning inom unghästuppfödning. Det verkar också finnas eller bli brist inom kringområden som vagnmakeri, sadelmakeri, stallbyggare, mm.

”Riksanläggningarna har därmed goda förutsättningar för att utgöra utmärkta centra för kunskapsspridning. En rimlig utveckling torde vara att dessa anläggningar i än högre grad utnyttjas av sektorns organisationer för olika typer av aktiviteter.”

Näringsutveckling

”Till skillnad från i många andra länder bedrivs hästverksamhet i Sverige till stor del genom ideella föreningar eller på hobbynivå. På senare år har utvecklingen pekat på en ökad etablering av hästrelaterad näringsverksamhet. Det saknas dock detaljerad kunskap om den här typen av näringsverksamhet, både på företagsnivå och på en mer övergripande nivå. Hästrelaterad näringsverksamhet kan vara många olika typer av företag som helt eller delvis får sin inkomst från hästsektorn. Det kan exempelvis vara företag som inackorderar hästar, hästturismföretag, ridskolor, travtränare, företag som föder upp, utbildar eller förmedlar

hästar, företag som tillhandahålla tjänster på utbildningsområdet, foderföretag, företag som specialiserat sig på att bygga häststall eller anlägga ridbanor och företag som tillverkar eller säljer hästutrustning och hästillbehör. Det kan också vara företag som säljer tjänster eller produkter till stora aktörer inom hästsektorn, t.ex. ATG.

Intressanta aspekter är den hästrelaterade näringsverksamhetens struktur, problem, möjligheter, konkurrenssituation och utvecklingspotential. Ett ökat företagande kan medverka till att hästsektorn växer och bidrar positivt till samhället på olika områden. Mot bakgrund av den heterogena hästrelaterade näringsverksamheten finns ett stort mått av osäkerhet i de uppskattningar och bedömningar som hittills gjorts. Det är därför av vikt att genomföra en kartläggning av företagandet och en analys av hästsektorns roll och förutsättningar för näringsverksamhet i landet. I EU:s olika medlemsländer behandlas hästar och hästhållning i varierande grad som en del av jordbruket. Hästsektorn är en viktig inkomstkälla för jordbruket, i synnerhet med avseende på t.ex. foderproduktion, inackorderings- och uppfödningssverksamhet.

Avel och uppfödning, uthyrning av stallplatser, foderproduktion, turridning, travverksamhet och hästar som hobby utgör sammantaget huvudverksamhet på över 2 000 gårdar.”

Verksamhetsutveckling

”Export av häst relaterade produkter och hästar bör kunna öka.

Programmet turism pågår under tre år och 40,5 miljoner kronor är avsatta för ändamålet. Turistdelegationen undersöker nu ett antal olika naturnära aktivitetsområden som t.ex. jakt, fiske, hästturism, paddling och vinterupplevelser som alla kan bidra till utveckling av entreprenörskap i naturnära turism. Turistsatsningar med skapande och nyttjande av ridleder är ett exempel på tänkbara teman för diskussion inom samarbetsgruppen. Det första mötet är planerat till våren 2004.

Jag ser det som betydelsefullt att utbildningsanordnare på hästområdet kan etablera internationella nätverk för att ta till vara på andras erfarenhet och kunskap. Jag noterar att riksanläggningarna och SLU:s hippologenheter avser att undersöka förutsättningarna för att ta vara på de möjligheter som bland annat ges inom EU:s strukturfondsprogram för att främja det internationella utbytet på utbildningsområdet.

Jag anser att det vore mycket värdefullt om eleverna i grundskolan kunde ges ökade möjligheter att få rida och köra häst, t.ex. i gymnastikundervisningen, vid friluftsdagar eller som fria aktiviteter för eleverna.

Enligt min mening skulle ökade möjligheter att få rida eller köra inom ramen för grundskolan vara viktigt för att få fler invandrarengdomar att intressera sig för hästar. Dessa är enligt referensgruppen kraftigt underrepresenterade inom såväl rid-, trav- som galoppsporten.”

Kontaktlista

Här finns en lista med namn och telefonnummer på personer som under projektiden fått information om projektet, blivit intervjuade vid personliga möten, via telefon eller på annat sätt bidragit till arbetet.

Andersson Marianne, Bakvången 231 73 Anderslöv (LRF)	0410-27372	
Assarsson Sven, församlingspräst Gårdstånga-Holmby församling, Flyinge	046 647 50	
Backteman Elisabeth, Nationella Stiftelsen för Hästhållningens främjande	0705 27 20 12	
Bertilsson Per-Erik, lantbrukare	070-52 32 565	
Blomquist Tommy Örsjö Vånga, 274 63 Rydsgård (vagnhistoriska sällskapet)	070 544 55 45	
Bredberg Johan, vd Flyinge AB	046 649 00	
Bäckman Lars, HYN	0708-93 75 06	
Dahlström Mats, LRF Dalarna (projektet Dalahästen)	023-704046	
Dahlin Göran, SLU Ulltuna	018-671084	
Dahlqvist Peter, Länsstyrelsen i Skåne län	040-25 23 59	
Delling Maud, Plönningegymnasiet, Harplinge, Halland	035-16 02 00	
Edebalk Stig, HippoCampus, Falkenberg	0346-912 60	
Elinder Maria, Öknaskolan, 610 60 Tystberga (naturbruk.se)	070 568 73 18	
Enberg Lennart, Kalix Hushållningssällskapet driver www.hastpoolen.se	0923-121 85	
Engman Jonas, Marknadschef, Flyinge AB	046 649 00 0705 644 801	
Engström Eva, LRF Länsförbundet i Jönköping	036 34 62 06	
Eslövs kommun, MOS		
Falkhaven Elisabeth, HästHalland, Hushållningssällskapet	035-465 13 0730-88 64 79	
Femling Mariana, Gävle	026-17 82 90	
Finding Andrew, Englands general sekr BEF	+44 2476698871	
Forss Bodil, Flyinge Utveckling	040-14 03 00	
Fredricson Ingvar, fd chef Flyinge		
Germundson Lisa, LRF Skåne	0413-559002	
Göransson Lars, Hyllie Företagsgrupp	040-630 46 70	
Haring Hanfried, Tysklands general sekr FN DRV	+49 25816362134	
Hedberg Anna, Jordbruksdepartementet	08-405 3853	
Holmberg Sven, 1st vice chairman FEI (internationell hästorganisation)	0533 151 22	
Herrlin Anders, SLU Alnarp (forskare häst)	040-41 52 19	
Horsvall Rolf, Stehag (vagnhistoriska sällskapet)	0413-540833	
Hwasser Johan, ordförande hovslagareförening o Lunds Hästintressenter	046 24 84 73	
Johansson Per vd ATG Hästklinikerna AB	08 627 20 00	
Johansson Stefan vd Nationella Stiftelsen	08-627 20 00	
Karlsson Ingrid, ordf ASVH Tveta Björkäng, Växjö		0470-611 20

Klinteberg af Kristina, näringslivsenheten Lunds kommun	046-35 70 48
Kjellberg Linda, SLU	0220-451 15
Langéen Bitte, Lunds kommun (hästutredare)	046-35 83 72
Larsson Björn Anders, Nordeq Lund (platsutveckling)	046-15 06 90 0762- 48 30 56
Larsson Leif, Flyinge Utveckling	046-522 47
Leander Björn, fd chef Flyinge AB	
Leifland-Holmström Tora, Jordbruksdepartementet	08-405 1000
Linder Camilla, LRF Skara (nationell projektledare häst)	0511-34 22 47
Lindqvist Inga-Lill, rektor, Broby Grafiska, Sunne (kluster grafiska branschen)	0565-179 20
Lunds kommun, kommunstyrelsen	046 35 50 00
Mårdfeldt Christina, vd Ridskolan Strömsholm	0220-45100
Möller Hans, vd Ideon Center AB	046 286 8601
Nilsson Roland, fd chef Flyinge AB samtordf Svenska Körsällskapet	
Norberg Mats, LRF Konsult	0611-289 33
Nordgren Magnus, Jordbruksverket	036 15 58 67 070 542 22 58
Palmér Karin, Travbanan, 362 31 Tingsryd (Hästriket)	0477-316 98
Petersson Anna, SLU Alnarp	0707-27 55 20
Ramel Fredrik, Gårdstånga Nygård, Flyinge	046 520 79 / 521 95
Ronneberg-Bäckman Kicki, Svenska Ridsportförbundet	0220-456 09
Ryegård Olle, Vara Horse Arena	0512 313 19
Sandin Håkan, Jordbruksverket	040-41 52 32
Schroeder Håkan, SLU Alnarp	040-415133
Seebass Jan, Region Skåne landsbygdsutvecklare	040-62 39 742
Sigurdson Görel, Gårdstånga Vandrarhem, Flyinge (lokal företagare turist)	046-520 87
Slättsjö Bo, fd LRF och fd Flyingestiftelsen	0705-714 701
Stark Christine, Vaggeryds kommun	070-68 78 128
Svala Catharina, SLU Alnarp (forskare häst)	040-41 54 55
Sydsvenska Dagbladet journalist	
Sörbom Peter, Näringslivschef Lunds Kommun, Box 41, 221 00 Lund	046 35 70 73
Toftgård Per-Olof, Vaggeryds kommun	0393-784 28
Torudd Peter, arkitekt	046 14 79 10
Travbanan, Tingsryds kommun	0477-104 18
Ulmén Pär, Färs o Frosta Sparbank	
Wallin Erik, Informatik, Lunds Universitet (lärande processer)	046-222 8027
Wallström Ylva, Hästen i Skåne, www.hasteniskane.se	
Wengelin Rolf, HYN	060-805 07
Velander Ted, Flyingehus, 247 91 Södra Sandby (hästföretagare)	046 640 40
Wiberg Tommy, rektor, Eslövs kommun	0413-623 24
Wolgers Helen, Heby kommun (Häst i Heby)	0224-36015
www.flyinge.nu/luc	

Flyinge Utveckling

Är en ideell allmännyttig politiskt obunden förening, som verkar för Flyingebygdens bästa. Föreningen bildades 2002 och har sitt kontor mitt i bygden fd bankhuset. Se vidare www.flyinge.nu/fu

Bygden omfattar omkring 2000 personer och delas av den mäktiga Kävlingeån som rinner från öster mot väster.

Flyinge Kungsgård är en av tre riksanläggningar under Nationella Stiftelsen (NS) och här utbildas omkring 200 elever inom hippologprogrammet, gymnasieskolan och KY-utbildning. Inom bygden finns också Skånes Ridsportförbund, Skånska Körsällskapet, ASVH, Flyinge Ryttarförening, Flyinge Hästsportklubb och Skatteberga Fältrittklubb. Därtill ett stort antal hästföretag, veterinärkliniker av skilda slag och många internationellt berömda ryttare och kuskar.

Förutom hästnäringen finns framgångsrika företag inom trädgårdsnäringen, Lantmännen SweHatch huvudkontor och större jordbruksföretag som exempelvis Gårdstånga Nygård.

Föreningen Flyinge Utveckling driver information och opinionsbildning via Internet och sitt eget bygdeblad. Arrangerar kulturarrangemang, som julmarknaden på Kungsgården, tipspromenader och teaterföreläsning. Föreningen har också givit ut en omfattande bygdebok 500 sidor i stort format med över 600 bilder. Se vidare www.flyinge.nu Därtill arbetar man med olika projekt och utredningar som syftar till att stärka bygden och regionen.

Föreningen har svarat för utredningen *Flyinge – centrum för Skåne som hästregion*, Gunnar Petersson Februari 2006. Denna rapport kan beställas via epost jan.lindelof@skane.se

Föreningen har även bildat ett bygdebolag Flyinge BGAB (svb) som är ett aktiebolag med begränsad vinstutdelning. (non-profit). Har hushållsnära tjänster samt arbetsträning och mindre fastighetsprojekt i sin affärsplan och är inriktad på att höja bygdens värde. Se vidare www.flyinge.nu/bygdebolaget

Föreningen samverkar med Lunds Universitet, då det gäller EU-projekt inom lärande regioner.

Flyinge Utveckling driver också bildandet av Leaderområde Kävlingeådal med kommunerna Eslöv, Lund, Lomma, Kävlinge och Staffanstorps. Området planeras omfatta nästan 100 000 boende på landsbygden. Se vidare www.flyinge.nu/leader

I Flyinge Utvecklings styrelse finns företrädare för Flyinge AB, föreningar och privata företag från hela bygden. Föreningen tillhör riksorganisationen HSSL, som också ingår i Nationella Landsbygdsnätverket.

Gunnar Petersson FK, är Flyinge Utvecklings ordförande sedan 2002. Verksam inom Lunds Universitet 20 år samt egna företag inom Forskningsbyn Ideon i Lund under 15 år. Erfarenheter som vd, universitetslärare, konsult, projektledare och att driva nya teknikområden och verksamheter/projekt både inom ideella, offentliga och privata sektorn, som exempelvis företagsby IT-branschen samt större konferenser. Bosatt i Flyinge sedan 1975. Engagerad i flera ideella föreningar inom bygden.

Se vidare www.flyinge.nu/gp-system/gunnar

Zoltán G-Wagner M.Sc, Radiofysiker och egen företagare. Han är född i Budapest 1952 och har sedan 1956 varit bosatt i Lund, där han även gått hela sin utbildning och har en stark förankring. Under perioden 1978-85 tjänstgjorde han som sjukhusfysiker på Lunds Universitetssjukhus, med huvudinriktning nuklearmedicin. Åren 1985 – 1995 Ideonföretagare, med företag i Medeon-Malmö och Ideon-Industriparken på St.Lars-sjukhusområde i Lund. År 1995 startade han upp den scintigrafiverksamheten på Regiondjursjukhuset i Helsingborg. År 1997 flyttade han sin scintigrafi-verksamhet till hästkliniken på Flyinge. Han är författare till och medförfattare till ett 40-tal publicerade vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar inom magnetresonans och nuklearmedicin.

Han började rida på Lunds Civila Ryttarförening 1961 och har sedan 1966 tillbringat mycket tid ”på Flyinge” och bl.a. gått ”Flyingekursen” 1968.